

„VATIKÁN, MÁME PROBLÉM...!“

440/2016

www.inky.sk

14. 4. 2016

„HOUSTON, MÁME PROBLÉM...“

Touto legendárnou vetou by sme mohli uviesť to, na čo František poukazuje, keď hovorí, že v Cirkvi sa nám objavuje a „formuje to najnebezpečnejšie, teda „sivý pragmatizmus každodenného života Cirkvi, v ktorom všetko zdanlivo normálne napreduje, ale viera sa v skutočnosti opotrebuje a degeneruje na malomyselnosť“¹ (83).

A pokračuje: „U niektorých možno vnímať ostentatívnu pozornosť venovanú liturgii, učeniu alebo prestíži Cirkvi, avšak bez toho, aby ich skutočne zaujímalo hlásanie evanjelia uprostred Božieho ľudu a konkrétnych potrieb dejín. Takýmto spôsobom sa život Cirkvi premieňa na muzeálny exponát alebo na vlastníctvo malej skupiny. U iných sa to isté duchovné zosvetštenie ukrýva za túžbu pochváliť sa spoločenskými a politickými výdobytkami alebo za márnivosť spojenú s riadením praktických vecí, prípadne za zaľúbenie do sebachvály a do uskutočňovania vlastných túžob. Môže nadobúdať tiež rozličné formy ukazovania toho, aký je človek zainteresovaný do intenzívneho spoločenského života plného ciest, stretnutí, večerí a návštev. Alebo sa prejavuje v manažérskom funkcionalizme, plnom štatistik, plánov a hodnotení, kde však hlavným adresátom dobrodení nie je Boží ľud, ale skôr Cirkev ako organizácia. Vo všetkých týchto prípadoch chýba pečať Krista, vteleného, ukrižovaného a vzkrieseného; je to uzatváranie sa do elitných skupín a nejde tu o skutočné hľadanie vzdialených ani množstva tých, ktorí pociťujú smäd po Kristovi. Niet tam evanjeliového zápalu; je to len prázdne potešenie egocentrickej samolúbnosti,“ (95) pričom „veriaci [sa] skrývajú pred pohľadom druhých alebo ... len prebiehajú z jedného miesta na druhé či od jednej úlohy k druhej bez toho, aby si vytvorili hlboké a stabilné vzťahy: „Imaginatio locorum et mutatio multos fefellit.“² To je falošné riešenie, ktoré škodí srdcu a často aj celému telu.“ (91). Dokonca aj pozitívne úsilie a angažovanosť „mnohokrát sa obmedzuje len na vnútrocirkevné služby bez skutočnej snahy použiť evanjelium na premenu spoločnosti“ (102).

Následne aj u kňazov a pastierov badať „Duchovné zosvetštenie, ktoré sa môže skrývať v pozadí zdanlivej nábožnosti, ba dokonca aj lásky k Cirkvi, spočíva v hľadaní ľudskej slávy a osobného blahobytu namiesto Pánovej slávy. ... Keďže je naviazané na snahu o vonkajškosť, nie vždy ho sprevádzajú verejné hriechy a navonok sa všetko môže javiť úplne v poriadku. Keby však preniklo do Cirkvi, „bolo by omnoho zničujúcejšie než ktorékoľvek iné zosvetštenie čisto morálneho charakteru“³ (93). „Môžeme vnímať prehnajú starosť o vlastné priestory autonómie a oddychu, ktorá ich privádza k tomu, že svoje úlohy berú len ako prívesok k životu, akoby neboli súčasťou ich vlastnej identity. Zároveň sa duchovný život zamieňa s niektorými náboženskými prejavmi, ktoré síce ponúkajú isté povzbudenie, ale nesprostredkujú stretnutie s druhými, angažovanosť vo svete,

zápal pre evanjelizáciu.“ (78).

Krátko a stručne: je tu problém v samom základe života Cirkvi. Prejavuje sa tým, že:

- navonok Cirkev v mnohých oblastiach vyzerá živo a aktívne a dokonca miestami a chvíľami ako by naberala na vplyve a vážnosti.
- Ale za tým všetkým, v jadre samého života Cirkvi, prežívame hlbokú a potenciálne smrtiacu krízu identity samej Cirkvi. A ak s tým nič nenarobíme, riskujeme, že minimálne časti Cirkvi sa stanú niečím ako *duchovným zombie*: telom bez ducha, organizáciou bez života, „cirkvou“ bez viery, ako nám to naznačil sám Ježiš Kristus, keď varoval: „Nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?“ (Lk 18,8 SSV).

„... AJ NA SLOVENSKU“

Aj keď poniektorí hierarchovia nás utešujú, že „kostoly sú, chválabohu, u nás ešte stále plné“ a naše katolícke prostredie je „duchovne živé a životaschopné. Nemáme ani jednu farnosť, v ktorej by celkom chýbala nádej, že pokrstené deti budú dobre vychovávané“, opak je asi pravdou.

Kostoly už dávno plné nie sú. Leda tam, kde ich postavili ešte pred stáročiami, keď na Slovensku žila desatina z dnešného počtu obyvateľov. Štatistika je neúprosná. Za desať rokov, **od roku 2001 do roku 2011**, klesol počet katolíkov na Slovensku o takmer 374 000 ľudí. To predstavuje **pokles o 9,5%**. Ježiš Kristus hovorí, že znakom živej Cirkvi je rast⁴. Ak je tak, potom sme cirkev zomierajúca, mŕtva...

Ani ostatné ukazovatele nás nepotešia. **Z celkového počtu veriacych bohoslužby pravidelne navštevuje len asi 10%** – čiže v praxi asi 336 000 ľudí v RKC i GKC dohromady (porov. PEP KC SR 2001-2006). To znamená, že 90% pokrstených katolíkov nedokážeme v Cirkvi priviesť ani len k tomu, aby „navštevovali bohoslužby“! Nemocnica, v ktorej by zomrelo 90% pacientov, by asi rýchlo bola zatvorená. Zato cirkev, v ktorej duchovne zomrie 90% jej členov, sa nazve „duchovne živou a životaschopnou“... No, neviem... A to ešte nie je koniec.

Prieskum, robený zrejme medzi tými 10% návštevníkov kostola, odhalil ďalšie zaujímavé veci: „Respondentov sme sa opýtali, či sa cítia byť späť so svojim farským spoločenstvom. **13,2 % uviedlo, že sa cítia byť s ním silno späť**, 40,7 % že nie silno a 46,1 % sa necítia byť s ním späť. Situácia je menej priaznivá vo veľkých mestách, Bratislave a Košiciach, kde 60,9 % uviedli, že nie sú späť so spoločenstvom, ale **ani na dedinách neuviedli respondenti silnú späťosť vo veľkom počte - 15,1 % na dedinách do 2 tis. obyvateľov**“ (PEP KC SR 2008-2013). Takže reálne môžeme za takých vážnejších členov Cirkvi považovať tak zhruba niečo cez 1,3% pokrstených. Čiže **možno nejakých 44 000 ľudí pre celé Slovensko!**

¹ JOSEPH RATZINGER, Aktuálna situácia viery a teológie. Príhovor prednesený počas stretnutia predsedov latinskoamerických biskupských komisií pre náuku viery, ktoré sa konalo v Guadalajare v Mexiku v roku 1996. Publikovaný v Osservatore Romano, 1. novembra 1996; citovaný in: V. generálna konferencia biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku, Dokument z Aparecidy (29. júna 2007), 12.

² TOMÁŠ KEMPENSKÝ, Nasledovanie Krista, 1. kniha, IX, 5: „Mysliet si, že by hľadám inde bolo lepšie, alebo meniť svoje pôsobisko, to už mnohých sklamal.“

³ HENRI DE LUBAC, Méditation sur l'Église, Paris, 1968, s. 321.

⁴ „S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; ²⁷ či spi alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno klíči a rastie a on ani o tom nevie. ²⁸ Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrno v klase. ²⁹ A keď úroda dozreje, hneď priloží kosák, lebo nastala žatva.“ ³⁰ A pokračoval: „K čomu prívonnáme Božie kráľovstvo alebo akým podobenstvom ho znázorníme? ³¹ Je ako horčičné zrno. Keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi, ³² ale keď sa zaseje, vždy, prerastie všetky byliny a vyháňa veľké konáre, takže v jeho tóni môžu hniezdiť nebeské vtáky.“ (Mk 4,26-32 SSV)

Tomu by vcelku zodpovedal aj výskum, ktorý medzi ľuďmi, pravidelne sa zúčastňujúcimi nedelňajších bohoslužieb v zhruba 60 diecézach anglicky hovoriaceho sveta, zorganizoval Sherry Weddell z Inštitútu sv. Kataríny Sienskej. Ukázal, že **iba 5% z nich sa dá považovať za skutočne oddaných a vážnych učeníkov a nasledovníkov Krista** (porov. Scott Hahn, *Evangelizing Catholics*, 2014). To znamená, že pri 10% návštevnosti bohoslužieb na Slovensku predstavujú skutoční nasledovníci Krista iba 0,5% z ich celkového počtu – pretože ani onen „*pocit spätosti s Cirkvou*“ ešte zďaleka nie je reálnym nasledovaním Krista... V praxi to potom znamená asi **16 800 učeníkov a nasledovníkov Ježiša Krista v Cirkvi Katolíckej na Slovensku**. A je jedno, či si to číslo optimisticky a pre kľud duše hoci aj späťnásobíme! 84 000 katolíkov-nasledovníkov Ježiša Krista v národe s 5 397 036 obyvateľmi predstavuje 1,5% populácie (bez onoho navýšenia by to boli takmer presne 3‰ obyvateľov Slovenska⁵). To ani náhodou nie je ani známka živosti, ani známka rastu, ani známka toho, že to s našou cirkvou je „*dobre*“!

SLOVENSKÉ ZOMBIE?

Aj my sami sa možno teraz vzpierame tieto fakty prijať. Predsa len, na Slovensku to sice nevyzerá ružovo, to nie, ale... až tak zle to predsa nie je! Cirkev predsa stále žije, koná, je aktívna, máme púte, obchody, časopisy, rádio, televíziu, semináre, konferencie, podujatia, vzťahy s vládou,...

Presne na toto už pápež poukázal: **Cirkev, ktorá svoju prázdnotu zakrýva množstvom aktivít**. To je aj problém slovenskej cirkvi. Pod fasádou aktivít a podujatí duní prázdnota. 90% ľudí do spoločenstva cirkvi nepatrí vôbec. Z tých 10% deväť sa s cirkvou nejakú späť byť necítia, len navštevujú bohoslužby, po ich skončení odídu a tým to zhasne. Zvyšné jedno 1% možno aj chodí na nejaké tie stretká... ale stretko ešte zďaleka nie je *spoločenstvo* Cirkvi tak, ako ho opisuje Písmo⁶, či blahej pamäti sv. Ján Pavol II⁷. A úprimne si povedzme my sami: O koľkých svojich farníkoch môžeme povedať, že splnili Ježišove nároky učeníctva⁸,

⁵ ... čo by mnohé vysvetľovalo aj v oblasti spoločnosti, kultúry, politiky a pod.

⁶ „*Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvalujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivé ste údy.*“ (1 Kor 12,26-27 SSV); „*Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! Nerobte nič z nevráždivosti ani pre márnú slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.*“ (Flp 2,2-4 SSV); „*Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách. ... Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval. Deň čo deň svorne zotrúvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm.*“ (Sk 2,42-46 SSV)

⁷ „*Ak chceme byť verní Božiemu plánu a zodpovedať aj veľkým očakávaniam sveta, v tisícročí, ktoré sa začína, stojí pred nami veľká výzva: urobiť z Cirkvi dom a školu spoločenstva. Čo to konkrétne znamená? ... Spiritualita spoločenstva, to je predovšetkým zameranie pohľadu srdca na tajomstvo trojjediného Boha, ktorý v nás prebýva a ktorého svetlo treba vnímať aj na tvári bratov a sestier vedľa nás. Spiritualita spoločenstva znamená okrem toho schopnosť cítiť brata a sestru vo viere v hlboké jednote tajomného tela - Cirkvi, čiže ako "niekoho, kto patrí ku mne", aby som vedel spolu s ním prežívať jeho radosť a jeho bolesť, uhádnuť jeho želania, postarať sa o jeho potreby a ponúknuť mu pravé a hlboké priateľstvo. Spiritualita spoločenstva je aj schopnosť vidieť v druhom predovšetkým pozitívne prvky, aby sme ho prijímali a hodnotili ako Boží dar, a to nielen ako dar pre druhého, ktorý ho priamo prijal, ale aj ako "dar pre mňa". Spiritualita spoločenstva napokon znamená vedieť bratovi "urobiť miesto", niešť si vzájomne bremená (Gal 6,2) a premáhať egoistické pokušenia, ktoré nás neustále napádajú a budia rivalitu, karierizmus, nedôveru a žiarlivosť. Nerobme si nijaké ilúzie: bez tejto duchovnej cesty by vonkajšie prostriedky len veľmi málo osožili spoločenstvu. Stali by sa bezduchými aparátmi, skôr maskami spoločenstva, ako jeho možnosťami prejavovať sa a rásť.*“ (Novo millennio ineunte 43)

⁸ „*Kto položí ruku na pluh a oberá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo*“ (Lk 9,62 SSV); „*Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojim učeníkom. A kto ide za mnou a nesie svoj kríž, nemôže byť mojim učeníkom. Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom*“ (Lk 14,26n.33 SSV); „*Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho bližného ako seba samého!*“⁹ Povedal mu: „*Správne si odpovedal. Toto rob a budeš žiť!*“ (Lk 10,27-28 SSV);

alebo sa o to aspoň zo všetkých síl a veľmi úprimne usilujú?

PRÍČINY?

Niečo o nich priamo v tejto časti naznačil František, keď kritizuje nedostatok vzťahov a bratského spoločenstva v Cirkvi, dôraz „*na individualizmus, krízu identity a pokles zápalu*“ (78) pre evanjelizáciu. „*Rozvíja sa psychológia hrobu, ktorá krok za krokom premieňa kresťanov na múmie z múzea. Sklamani realitou, Cirkvou a sebou samými, žijú v neustálom pokušení prepadnúť melancholickému smútku a beznádeji, ktorá sa zmocňuje ľudského srdca ako „najúčinnjší elixír démona“*“ (83). Hovorí o cirkvi, ktorá sa v praxi „*nevie poučiť zo svojich hriechov*“ (97) a výzvou „*vylicit’ [sa] ochutnaním čerstvého závanu Ducha Svätého, ktorý nás oslobodzuje od toho, aby sme sa koncentrovali len na seba a schovávali sa v predstieranom náboženstve, v ktorom niet Boha*“ (97) poukazuje nakoniec na skutočné jadro celého problému:

- **absencia reálnej a činnej prítomnosti Ducha Svätého v živote a konaní členov Cirkvi a jej spoločenstiev;**
- **ktorá pramení do falošného a iluzórneho „náboženstva“, ktoré je ale mŕtve**, pretože nie je ani Božie a teda ani živé, ani spasiteľné;

KORENE PRÍČIN...

Ale aj toto jadro je už len následkom. Ak sa budeme pýtať, prečo v Cirkvi v praxi až na malé výnimky (aspoň na Slovensku) žijeme mŕtve, predstierané a Ducha Svätého prosté „náboženstvo“, odpoveď nám pomôže nájsť nedávny rozhovor, ktorý poskytol emeritný pápež Benedikt XVI.¹⁰ Hovorí v ňom: „*V druhej polovine minulého storočia se zcela ujalo mínění, že Bůh nemůže nechat jít do záhuby všechny nepokřtěné a čistě přirozené štěstí není ani pro ně reálnou odpovědí na otázku lidské existence. Velcí misionáři 16. století byli ještě přesvědčeni, že kdo není pokřtěn, je navždy zavržen, což vysvětluje jejich misionářské nasazení. V katolické církvi po Druhém vatikánském koncilu však toto přesvědčení bylo zcela opuštěno. Z toho plyne dvojí hluboká krize. Na jedné straně se zdá, že se tím odnímá motivace k dalšímu misionářskému nadšení. Proč by měli být lidé přesvědčováni k přijetí křesťanské víry, když se mohou spasit i bez ní? Avšak také pro křesťany vyvstala otázka. Stala se totiž problematickou závaznost víry a její životní formy. Pokud se někdo může spasit také jinak, přestává být nakonec zřejmé, proč by měl být vázán požadavky křesťanské víry a její morálky samotný křesťan. Jestliže však víra a spása už nejsou vzájemně propojeny, ztrácí motivaci také víra*“ (Benedikt XVI.).

Ako je možné, že takáto kríza a otázka vôbec vznikla? Otázka možnosti spásy všetkých ľudí predsa nijakým spôsobom nemení, ani neovplyvňuje vnútornú konzistenciu kresťanstva vrátane jeho požiadaviek na svätosť a na apoštolské nasadenie podľa

„*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.*“²⁵ Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho“ (Mt 16,24-25 SSV); „*Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov*“ (1 Jn 3,16 SSV); „*Netahajte jarmo s neveriacimi! Veď akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?!*“¹⁵ Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?!¹⁶ A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: „*Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojim ľuďom.*“¹⁷ A preto vyjdite sponedzi nich, oddelte sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem¹⁸ a budem vašim Otcou a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.““ (2 Kor 6,14-1 SSV); „*Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha.*“ (Jak 4,1-5 SSV)

⁹ GEORGES BERNANOS, *Journal d'un curé de campagne*, Paris, 1974, s. 135.

¹⁰ publikovaný v knihe *Per mezzo della fede. Dottrina della giustificazione ed esperienza di Dio nella predicazione della Chiesa e negli Esercizi Spirituali* a cura del gesuita Daniele Libanori, Cinisello Balsamo, Edizioni San Paolo, 2016, str. 208

výzvy hoci aj Kódexu kánonického práva, ktorý stanovuje medzi základné povinnosti každého jedného kresťana katolíka „Kán. 209 - § 1. Veriaci sú zaviazaní aj svojím spôsobom konania vždy zachovávať spoločenstvo s Cirkvou. § 2. S veľkou starostlivosťou majú plniť povinnosti, ktorými sú viazaní tak voči celej, ako aj partikulárnej cirkvi, do ktorej podľa predpisov práva patria. Kán. 210 - Všetci veriaci musia podľa vlastného postavenia venovať svoje sily na to, aby viedli svätý život a napomáhali vzrast Cirkvi a jej ustavičné posväcovanie. Kán. 211 - Všetci veriaci majú povinnosť a právo vynasnažovať sa, aby sa božské poslanstvo spásy stále viac a viac dostávalo k všetkým ľuďom všetkých čias a celého sveta. (CIC).

- **Prečo zjavne u väčšiny kresťanov podobný problém je?**

- **A prečo väčšina z nich dospela k záveru,** že na to, aby sa spasili, nemusia mať ani spoločenstvo s Cirkvou v rodine farnosti, ani viesť svätý život, ani „pracovať na tom, aby sa spasiteľné úmysly Božie čím ďalej tým viac uskutočňovali všade na svete na všetkých ľuďoch všetkých čias“ (Lumen gentium 33)?

- **A prečo my, kňazi,** sme s týmto stavom v podstate spokojní? V praxi dokonca ešte aj sami dávame farníkom spätnú väzbu, že však ak chodia do kostola a dodržiavajú Desatoro (aspoň tak nejak zhruba, keď už nie v oblastiach sexu, či obľúbeného „kradnutia v robote“, či ohovárania) a modlia sa a majú „na poriadku“ sviatosti, tak sú dobrí a praktizujúci katolíci a všetko je v poriadku a „že každý je spasený, že všetci sa dostaneme do neba na sánkach a že nejestvuje žiadna možnosť večného zatratenia“ (Benedict Grtoeschel)! A ak ani to nerobia – tak aj tak je to iste v poriadku, lebo veď „viera sa nedá zmerať“, ako povedal istý kňaz – a ak ju navonok nijako nevidieť podľa žiadneho ovocia¹¹, ktoré by mala prinášať¹², tak isto nie preto, žeby tam nebola... Akoby Kristove požiadavky už vôbec neplatili. A akoby „vatikánske dokumenty“ boli len „nepoužitelné zdrapy papiera“, ako sa istý kňaz verejne vyjadril... Prečo? Prečo to robíme?

Zo zlého úmyslu? Asi nie... Potom ostáva už len jedno: **nevedomosť... Akoby začarovaný kruh, na ktorý Benedikt aj František ukazujú:**

- **Nerozumieme** princípom a podstate kresťanstva. „Myslím si, že máme veľa dobrých biskupov, ktorí jednoducho nevedia, čo robiť,“ hovorí Msgr. Thomas Herron.

- Pretože im nerozumieme, **podliehame najrôznejším mýtom a legendám.** „Mnohí katolíci sa však ešte stále nenaučili túto skrz-naskrz katolícku a biblickú doktrínu. Myslia si, že sa spasíme dobrými úmyslami, alebo tým, že sme dobrí alebo úprimní, alebo sa snažíme byť trochu lepší, alebo robíme dostatok dobrých skutkov. Počas posledných dvadsaťpäť rokov som sa spýtal stoviek katolíckych vysokoškolských študentov: ... Obrovská väčšina jednoducho nepozná správnu odpoveď na túto otázku, najdôležitejšiu zo všetkých otázok, ktorá je základom kresťanstva. Obyčajne ani nespomenú Ježiša!“ (Peter Kreeft).

- **Preto ani nežijeme skutočné kresťanstvo,** hoci aj popri tom chodíme do kostola, či sme dokonca boli vysvätení na kňazov. Presne, ako to naznačil František. Namiesto neho žijeme... čosi. Ale kresťanstvo ani Cirkev to už nie sú.

- Pretože nežijeme svätosť, ani kresťanstvo, ani Evanjelium, **nie sme ani plní Ducha Svätého.** Keď čítame životopisy svätých, pripadajú nám až neskutočné a legendárne. Niektorí to

riešime tým, že ich za legendy vydávame a snažíme sa v nich odhaliť „skutočných“, „nelegendárnych“ svätých, ktorí by boli ako my. Iní ich považujeme za niečo mimoriadne, nadštandardné... a ignorujeme modlitbu Cirkvi, ktorá o nich píše, že „Ich život nám [Bože] dávaš za príklad“ (prefácia O svätých I.), aby sme ich nasledovali a napodobnili podľa slov Jána Pavla I.: „Boh nechce, aby sme boli jednoducho iba dobrí; chce, aby sme boli celkom a celkom svätí.“

- Pretože sme mŕtvi a bez Ducha, žijúci svoje „predstierané náboženstvo“ (František), **nemáme v sebe ani motiváciu ohlasovať ho a deliť sa o jeho radosť** s inými, pretože žiadna radosť z Krista a z Nového Života v ňom a zo Spásy v nás nie je...¹³ a ani poznanie vecí nebeských, ktoré dáva Duch Svätý tým, ktorí s Ním žijú¹⁴.

- **A pretože neohlasujeme** (a teda ani veľmi nevyučujeme) – **tak ani veľmi nerozumieme a nechápeme.** Čím sme sa vrátili na začiatok nášho bludného kruhu...

Presne toto bol problém, ktorý identifikovali birmovanci v roku 2014 v Banskej Štiavnici, keď robili analýzu svojej farnosti. Ako základný problém a koreň všetkých problémov označili **náboženskú nevedomosť.** A to nie nevedomosť v nejakých druhotných veciach, či dokonca jemných nuansách náboženského života, či teológie. Ide o **fatálnu, ohromujúcu a nesmierne rozšírenú nevedomosť, týkajúcu sa Božieho slova, dokumentov Cirkvi – ale hlavne samotných princípov a základov „fungovania“ kresťanstva, spásy, obrátenia, duchovného života,** slovami Petra Kreefta: je to nevedomosť ohľadom toho, čo je to Nebo, v čom spočíva spása, ako sa spašiť a ako sa do Neba dostať tou Cestou, o ktorej vraví Ježiš: „Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!“¹⁵ **Chráňte sa falošných prorokov: prichádzajú k vám v ovčom rúchu, ale vnútri sú draví vlci.**¹⁶ **Poznáte ich po ovoci...“** (Mt 7,14-16 SSV). A my, kňazi, sa tiež musíme veľmi odvážne a úprimne spýtať, či sme sa náhodou, možno nevedomky, nestali onými „falošnými prorokmi“ – a či naše ovocie naozaj potvrdzuje, že konáme, žijeme a kážeme „v sile Ducha“ (Lk 4,14; Rim 15,13.19) a sme tak opravdivými svedkami Krista a nielen „údržbármi“ v rozpadávajúcich sa a umierajúcich sutinách formálnych farských štruktúr!

Myslím si, že my kňazi potrebujeme úplne rovnako ako všetci ostatní veriaci hlboké a radikálne obrátenie. Nie polepšenie. Nie zdokonalenie. Obrátenie. Skutočné hlboké obrátenie. „Ak sa ma ako biskupa pýtate, ako sa má moja diecéza obnoviť, potom vám musím povedať, že ja, ako biskup, sa musím na mieste stať svätým. A ak sa ako rádovi predstavení pýtate, ako sa má obnoviť vaše spoločenstvo, potom vám musím povedať: Vy, ako rádovi predstavení, sa musíte na mieste stať svätými!“ (Mons. Klaus Hemmerle, biskup z Cách)

A potom musíme už len počúvnuť výzvu Františka – a, súc obrátení, začať naplno svedčiť, ohlasovať, vyučovať, neohrozene, bez ohľadu na svet a jeho nenávisť, bez ohľadu na cenu a na následky – a tak sa primknúť ku Kristovi, nášmu jedinému a večnému Učiteľovi. Slovami pápeža Františka: „**Cirkev nena preduje vôľu pápežom, biskupom a kňazom, ale vôľu svätých.** Svätí sú tí, čo majú odvahu veriť, že Boh je Pán a že dokáže všetko.“ Dôležité je, aby sme boli svätí – až potom prichádza kňazstvo ako forma uskutočnenia našej svätosti a služby. Ak budeme iba kňazi, neuspejeme ani u seba, ani u iných. „**Život ponúka iba jedinú tragédiu, na konci: nebyť svätým**“ (Léon Bloy). Ak budeme svätí – nič nás nebude môcť zastaviť. A ani naše farnosti. Amen!

Váš Inky.

¹¹ „Vypestujte dobrý strom a bude dobrý aj jeho ovocie, alebo zasadte zlý strom a bude zlý aj jeho ovocie. Lebo strom možno poznať po ovoci.“³⁴ **Hadie plemeno, ako môžete hovoriť dobre, keď ste zlí?“** (Mt 12,33-34 SSV)

¹² „Prinášajte teda ovocie hodné pokánia!“ (Mt 3,8 SSV)

¹³ „Keď chceme žiť naplno, musíme byť svätými“ (sv. Matka Tereza)

¹⁴ „Tí, ktorých vedie Duch Svätý, zmysľujú správne. Preto je toľko nevzdelaných ľudí, ktorí vedia viac ako učenci.“ (Ján Mária Vianney)